

پافکو پای دیوار

دان دیلو
ترجمہ مجتبیٰ ویسی

انتشارات وال

انتشارات وال

آدرس: تهران، میدان امام حسین، خیابان صفا شرقی،

کوچه شهید احمد جاوید، شماره ۱۷، واحد ۲

تلفن دفتر انتشارات و مرکز پخش: ۳۳۳۱۵۰۳۸

www.whale-pub.com javid_des@yahoo.com

whalepub

whalepub

عنوان اصلی

Don DeLillo, *Pafko at the Wall*, Scribner, 2011

پاکو پای دیوار

دان دلیلو

ترجمه: مجتبی ویسی

طراح جلد: محمد رجاوید / صفحه آرا: احمد جاوید

ناشر: انتشارات وال

چاپ اول: ۱۳۹۸

تیراژ: ۱۰۰۰ نسخه

قیمت: ۱۵۰۰۰ تومان

شابک: ۷۸-۶۲۲-۹۵۹۱۱-۳-۰

دلیلو، دان، ۱۹۳۶-؛ ویسی، مجتبی، ۱۳۴۰-، مترجم

موضوع: داستان‌های آمریکایی، قرن ۲۱ م. / مشخصات ظاهری: ۱۱۵ ص

رده‌بندی کنگره: ۱۳۹۸ / PST۵۵۹ رده‌بندی دیویی: ۸۱۳/۵۴

شماره کتاب‌شناسی ملی: ۵۸۴۶۲۶۸

© تمام حقوق این اثر برای انتشارات وال محفوظ است. هرگونه استفاده تجاری از این اثر یا تکثیر آن به هر صورت (چاپ، فتوکپی، صوت، تصویر و انتشار الکترونیکی) بدون اجازه مکتوب ناشر ممنوع است

یادداشت مترجم

چرا یک داستان نویس این خطر را به جان می خرد که داستانی ورزشی بنویسد؟ زور آزمایی؟ خیانتی؟ وسوسه؟ استفاده از فرصت؟ جذب مخاطب؟ رسیدن به شهرت از طریق ورزشی عاقله پسند؟ بیایید بدین نباشیم، خیال کنیم به علاقه شخصی دور و دراز در میان باشد! روزی روزگاری نویسنده مسافده باشد به بازی، دلش را برده باشد، و پس نیاورده باشد، حتی تا به راه، یعنی دوره ای که به ظاهر کیلومترها فاصله گرفته باشد. علاقه ای از دوره کودکی و نوجوانی که دست برندارد از سر تا بزرگسالی با پیری. ورزش دوستان می دانند که همیشه، حتی با وجود چرخش در زندگی و جدایی از عشقشان، تا چشمشان در جایی، زمانی، به صحنه ای از بازی مورد علاقه شان می افتد، انگار باز مسحور می شوند، میخکوب می شوند، تا آن لحظه که باز تکانی به خود

بیاوردشان. نقش دارد علاقه، بی شک. با این حال، به داستان درآوردن ورزش فرق می کند. ترکیبی ناهمگون می نماید، از آن ممکن های سخت، که تن کم تر می دهد به داستانی غیرکلیشه ای و جدی و ریشه کاوانه و پُر تأمل. چرا باید خود را به خطر انداخت و دلبر قدیمی و کم فروغ را به صحنه ای پُرفروغ و چالش انگیز دعوت کرد؟ چرا باید بازی نهایی مسابقات قهرمانی بیس بال را سوزه کرد، خاصه آن که خود نویسنده هم از آن داستان پردازان به هنجار نباشد، نخواهد هیچانی آنچنانی به بازی بدهد، شور و غوغا به پا کند، نمایی سازد. پس چرا به چنین اقدامی مبادرت می ورزد؟

چرا؟ این است به دان دلیلو^۱ در اثرش پافکوپای دیوار^۲ خود را با آن درگیر کرده و به طبع، راه های دست و پنجه نرم کردن با آن نیز اندیشیده است؛ به دیدن از لایه های سطحی و هیجان آشنا و نوشتار سهل الوصول، مثل نویسنده متفاوت که از ایده ای رایج یک امر ناممکن و بعید می سازد و ما را بر آن می دارد تا از نو صحنه یا پدیده یا منظره یا رخدادی را بگیریم. مهم این است که داستان نویس یا شاعر، یا اصلاً هر هنرمندی که هد به هنرش، دست مخاطب را بگیرد و ببرد و زاویه ای دیگر برای دیدن به او نشان دهد. بگوید: «بیا، از این جا هم ببین.» و این کار را است که ما با کمک این هنرمندان مرتب زاویه ای تازه پیدا می کنیم. مرتب جهان و رخدادهایش را از منظری دیگر می بینیم و مرتب دامنه دیدمان وسعت می یابد. از این رو، وقتی نویسنده ای جدی

یک ورزشگاه و زمین بیس بال را سوژه داستانش می‌کند، در عین آن‌که به امر مخاطره‌آمیز روآورده، دریچه‌ای را رو به جهانی دیگر می‌گشاید که می‌تواند تجربه‌ای یکه و منحصر به فرد برای مخاطب شکل دهد. چه کسی فکر می‌کند که نویسنده‌ای از طریق بازی بیس بال برسد به تشریح یک تابلوی نقاشی از پیتر بروخل^۱، یا به سایت آرمسترانگ^۲، مبد هسته‌ای در قزاقستان، یا به ارزیابی رفتار و سبک زندگی بازیگر و خواننده معروف در عرصه‌ای عمومی؟ هنر اهالی هنر است در همواره ما را غافلگیر کنند. هنرشان است که از آشنا میدان بسازند نازه بیافرینند و خیال پیورانند. و اگر داستانی از دلیا ربارت^۳ می‌خوانید حتم بدانید با آنچه خوانده‌اید، شنیده‌اید ادیدان بسیار تفاوت دارد.

دان دلیلو در ۱۹۳۶ در شهر نیویورک به دنیا آمد. والدینش از مهاجران ایتالیایی بودند. در نوجوانی مرتباً به دیدن فیلم‌های کارگردانان اروپایی از جمله آنتونیونی، برگاتس، که از توفو و دیگران می‌رفت. در جوانی مدتی مأمور پارکینگ بود و از آن جا که کار چندانی نداشت پشت سرهم آثار ادبی می‌خواند و از آن طریق به نوشتن علاقه پیدا کرد. آن اوایل جیمز جویس، ویلیام فاکنر، ملانتری، اوکانرو ارنست همینگوی الهام بخش آثارش بودند. بعدها در دهه ۱۹۶۰ هنرهای ارتباطی مدرک گرفت و پنج سال در شرکتی تبلیغاتی کار کرد و در آن مدت چند داستان کوتاه هم نوشت. خودش می‌گوید:

پافکوپای دیوار

«آن اوایل جاه طلبی چندانی در این مورد نداشتم. طرح رمان‌هایی توی ذهنم بود اما کم روی کاغذ می‌آوردم. نه انگیزه و هدفی داشتم نه شوری پُراشتهاب تا آن‌ها را به سرانجام برسانم. در ثانی، تصور نویسندۀ جدی اصلاً در مخیله‌ام نمی‌گنجید. مدتی زمان بُرد تا به این نتیجه برسم.»^۱ در ۱۹۶۶ به کار روی اولین رمانش پرداخت و در فاصله سال‌های ۱۹۷۱ تا ۱۹۷۸ شش رمان به چاپ رساند، از جمله «ریکانا»^۲، «ستاره رتر»^۳ و «بازیکنان»^۴. از ۱۹۸۲ تا به حال هر چند یک بار رمانی به بازار کتاب عرضه کرده است: نام‌ها^۵، برفک^۶، مانور دوم^۷، «دنیای یوزمینی»^۸، «بادی آر티ست»^۹، «جهان شهر»^{۱۰}، «نقطه امگا»^{۱۱} و «صفحه سی»^{۱۲}. همچنین پنج نمایش‌نامه و یک مجموعه داستان در کارنامه‌اش دارد. دلیلو سوژه‌ها و موضوعاتی متنوع در داستان‌هایش به کار می‌گیرد: سیاست، اقتصاد، تروریسم جهانی، جنگ سرد، پیدایش عصر دیجیتال، ریاضیات، پیچیدگی‌های زبانی، رسانه و ورزش. خودش می‌گوید: «داستان‌های من درباره زندگی در دورانی خطرناک است.»^{۱۳}

1. Adam Bellow, "The Art of Fiction CXXXV," *Paris Review* 35, no. 128, 1962, 274-306.

2. *American*

4. *Ratner's Star*

3. *Love*

6. *The Names*

6. *White Noise*

8. *Mao II*

8. *Underworld*

10. *The Body Artist*

10. *Cosmopolis*

12. *Point Omega*

12. *Zero K*

13. Kevin Nance, 'Living in Dangerous Times', *The Chicago Tribune*, 12 Octobre 2012.

پافکوپای دیوار در واقع پیش‌گفتار رمان دنیای زیرزمینی است که دان دلیلو آن را در سال ۲۰۰۱ به صورت مستقل و در قالب نوولا (رمان کوتاه) منتشر کرد.

جایزه کتاب ملی آمریکا (دو بار)، پن فاکنر^۱، پن سل بلو^۲ و کارل سندبرگ^۳ از جوایزی بوده که این نویسنده دریافت کرده است. رمان هم نامزد پولیتزر^۴ بوده است.

لازم به سراسر است که اصطلاحات بیس‌بال از فرهنگ واژه‌نامه ورزش^۵ آورده شده و، تمام پانویست‌ها از آن مترجم است.

مجتبی ویسی

کرج، تابستان ۱۳۹۸

1. PEN/Faulkner

2. PEN/Saul Bellow

3. Carl Sandburg

4. Pulitzer

۵. واژه‌نامه ورزش، ترجمه و تالیف علیرضا پورممتاز، با همکاری شهره مدرسی تهرانی،

تهران: سازمان چاپ و انتشارات، ۱۳۸۴.